

Skatteutskottets betänkande

1982/83:29

om ändring i skatteregisterlagen m. m. (prop. 1982/83:83)

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1982/83:83 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343),
2. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt.

I propositionen föreslås de ändringar i skatteregisterlagen (1980:343) som behövs för ett successivt genomförande av ett nytt ADB-system för mervärdesskatt. Vidare föreslås att det centrala skatteregistret också skall få användas för riksskatteverkets tillsyn över tilldelningen av organisationsnummer.

Lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar föranleder att en del uppgifter om en enskilds skatteförhållanden bör få lämnas ut till andra. För att göra detta möjligt föreslås att sekretessen begränsas för vissa uppgifter i det centrala skatteregistret.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343)

Härigenom föreskrivs att 1, 5–7, 10 och 12 §§ skatteregisterlagen (1980: 343) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras ett centralt skatteregister för hela riket och ett regionalt skatteregister för varje län.

Registren skall användas vid beskattning för

1. samordnad registerföring av identifieringsuppgifter beträffande fysiska och juridiska personer,

2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet,

3. inkomst- och förmögenhetstaxering samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953: 272).

4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953: 272) och lagen (1968: 430) om mervärdesskatt.

Det centrala skatteregistret skall också användas för utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet.

Det centrala skatteregistret skall också användas för utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet och för riksskatteverkets tillsyn enligt lagen (1974: 174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m. fl.

5 §

För fysisk person som är kyrkobokförd i riket skall i det centrala skatteregistret anges

1. personnummer, namn, adress, kyrkobokförings- och mantalsskrivningsförhållanden.

1. personnummer, namn, adress, civilstånd, datum för civilståndsändring, kyrkobokförings- och mantalsskrivningsförhållanden,

2. registrering enligt lagen (1968: 430) om mervärdesskatt, särskilt registrerings- och redovisningsnummer, organisationsnummer och firma,

3. förhållanden som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd,

4. registrering i sjömansregistret, tillhörighet till icke territoriell församling, tillhörighet till svenska kyrkan,

¹ Senaste lydelse 1982: 453.

Nuvarande lydelse

5. nationalitet, *civilstånd, datum för civilståndsändring*, antal hemmavarande barn som inte har uppnått 16 eller 18 års ålder, personnummer för make och, om samtaxering sker med annan person, personnummer för denne,

6. slag av pensionsförmån som personen är berättigad till enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i den mån det behövs för att debitera socialförsäkringsavgift.

För person som inte har uppnått 18 års ålder skall också anges personnummer för den hos vilken personen är kyrkobokförd.

För person som inte har uppnått 15 års ålder skall införas endast uppgift om personnummer, namn och adress samt personnummer för den hos vilken personen är kyrkobokförd, om inte ytterligare uppgifter som avses i första stycket behövs för beskattning.

För person som ej är kyrkobokförd här i riket skall uppgifter enligt första, andra eller tredje stycket införas i den mån det behövs för beskattning här i riket.

Föreslagen lydelse

5. nationalitet, antal hemmavarande barn som inte har uppnått 16 eller 18 års ålder, personnummer för make och, om samtaxering sker med annan person, personnummer för denne.

6. slag av pensionsförmån som personen är berättigad till enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i den mån det behövs för att debitera socialförsäkringsavgift,

7. *slag av preliminär skatt som personen skall betala.*

6 §

För juridisk person skall i det centrala skatteregistret anges organisationsnummer, namn, firma, adress, hemortskommun, registrering enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt, särskilt registrerings- och redovisningsnummer samt förhållanden som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd. För dödsbo skall även dagen för dödsfallet anges.

För juridisk person *och för enkelt bolag, partrederi och utländskt företags filial i Sverige* skall i det centrala skatteregistret anges

1. organisationsnummer *med tidpunkt för registrering och avregistrering i registret*, namn, firma, adress, hemortskommun, *säte och juridisk form*,

2. registrering enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt, särskilt registrerings- och redovisningsnummer,

3. förhållanden som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.

För dödsbo skall även *den avlidnes personnummer och dagen för dödsfallet* anges.

7 §

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

1. Sådana uppgifter om ägarförhållandena i fåmansföretag som avses i 25 § 8) taxeringslagen (1956:623).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt taxeringsbesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen. För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953: 272) samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av *sådan skatt*.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953: 272) *och lagen (1968: 430) om mervärdesskatt* samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av *sådana skatter*.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till sådant beslut som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.

5. Uppgift om beslut om anstånd med avgivande av *självdeklaration*, dock ej skälen för *beslutet* samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

5. Uppgift om beslut om anstånd med avgivande av *deklaration och med betalning av skatt*, dock ej skälen för *besluten*, samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

6. Administrativa och tekniska uppgifter som behövs för beskattningen.

7. Uppgifter som skall lämnas i självdeklaration i sammanställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt samt i förmögenhetsredovisningen om skattepliktigt förmögenhet.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet, samt uppgift om utmätning enligt 68 § 6 mom. uppbördslagen.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, uppgift om beslut om ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, *uppgift om indrivningsresultat*, uppgift om beslut om ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

10. Uppgift om antal anställda och de anställdas personnummer.

11. Uppgift om telefonnummer samt särskild adress för skattsedelsförsändelse.

12. Uppgift från kontrolluppgift enligt 37 § 1–3, 3 b–3 f och 4 taxeringslagen.

13. Uppgift om beteckning, taxeringsvärde, delvärde och beskattningsnatur för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare samt sådan uppgift om fastigheten som behövs för bedömning huruvida inkomst av fastigheten skall beräknas med tillämpning av 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) och uppgift om intäkt som har beräknats med tillämpning av nämnda lagrum.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skatteslag som denna avser samt uppgift om tid för planerat taxeringsbesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen.

15. Uppgift om postgiro- och bankgironummer, om personen är näringsidkare.

16. Uppgift om bruttointäkt av tjänst och dennas fördelning på olika kategorier av tjänst samt summan av avdrag från intäkten och dennas fördelning på kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats å ena sidan och övriga kostnader å andra sidan.

17. Uppgift *angående* omsättning, varulager, resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, nettointäkt eller underskott av förvärvskälla med angivande av den del därav som belöper på delägare, skönsmässig beräkning, belopp som under beskattningsåret har stått till förfogande för levnadskostnader, varuuttag, totala bilkostnader samt privat andel därav, bilförmån, bostadsförmån eller annan sådan förmån, avsättning till fond, investeringsreserv eller liknande, insättning på skogskonto eller liknande, nedskrivning av fordringar samt av- och nedskrivning med högsta möjliga belopp. dock endast uppgift om att här angivet förhållande föreligger och om belopp, procenttal eller årtal.

18. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell.

17. Uppgift *om* omsättning i näringsverksamhet.

18. Uppgift *angående* varulager, resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, nettointäkt eller underskott av förvärvskälla med angivande av den del därav som belöper på delägare, skönsmässig beräkning, belopp som under beskattningsåret har stått till förfogande för levnadskostnader, varuuttag, totala bilkostnader samt privat andel därav, bilförmån, bostadsförmån eller annan sådan förmån, avsättning till fond, investeringsreserv eller liknande, insättning på skogskonto eller liknande, nedskrivning av fordringar samt av- och nedskrivning med högsta möj-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

liga belopp, dock endast uppgift om att här angivet förhållande föreligger och om belopp, procenttal eller årtal.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell.

10 §²

Terminalåtkomst till uppgifter i register enligt denna lag får finnas endast för de ändamål som anges i 1 § och i den utsträckning i övrigt som anges i andra–femte styckena.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6 samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dublettskattsedel.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får vidare ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7–15 och som hänför sig till länet.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§ samt 7 § 1–15.

Kronofogdemyndighet får ha terminalåtkomst till det centrala skatteregistret i fråga om uppgifter enligt 5 och 6 §§ samt 7 § 1, 3 och 4. Kronofogdemyndighet i det län där ett mål är registrerat för exekutiva åtgärder får vidare ha sådan terminalåtkomst i fråga om uppgifter enligt 7 § 7, 8, 12 och 13. Terminalåtkomsten får avse den som är registrerad som gäldenär hos kronofogdemyndighet eller make till gäldenären eller annan som sambeskattas med gäldenären. I fråga om uppgifter enligt 7 § 1 får terminalåtkomsten avse också den som är delägare i fåmansföretag där någon som avses i tredje meningen är delägare.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6, 9, 15 och 17 samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dublettskattsedel.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får vidare ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7, 8, 10–14 och 18 och som hänför sig till länet.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§ samt 7 § 1–15, 17 och 18.

12 §

Utan hinder av vad som är föreskrivet i annan lag får uppgift i register enligt denna lag om registrerads namn, personnummer, adress, civilstånd eller kyrkobokförings- och mantalsskrivningsförhållanden lämnas ut till enskild om det inte av särskild anledning kan antas

Utan hinder av vad som är föreskrivet i annan lag får från register enligt denna lag uppgift som avses i 5 § första stycket 1, 2 och 7 och 6 § första stycket 1 och 2 samt uppgift om slag av näringsverksamhet och om beslut om likvidation eller konkurs lämnas ut till enskild om det

² Senaste lydelse 1982: 453.

Nuvarande lydelse

att den registrerade eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Föreslagen lydelse

inte av särskild anledning kan antas att den registrerade eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.

Yttrande från annat utskott

Konstitutionsutskottet har avgivit yttrande över propositionen (KU 1982/83:7 y). Yttrandet fogas som bilaga till detta betänkande.

Utskottet

Utskottet ställde sig redan förra våren i princip bakom att ett nytt ADB-system genomförs för mervärdeskatten enligt en modell, som innebär en integrering med de ADB-rutiner som finns för inkomst- och förmögenhetsskatterna (SkU 1981/82:29). I likhet med departementschefen anser utskottet det värdefullt att man på detta sätt tar till vara möjligheterna till ett effektivare samarbete mellan de olika funktionerna för inkomstskatt och mervärdeskatt.

De ändringar i skatteregisterlagen som föreslås är i huvudsak sådana som behövs för att det nya systemet skall kunna genomföras. Härutöver föreslås bl. a. regler om att registren skall få användas för tilldelningen av organisationsnummer och vissa andra ändringar som möjliggör information om vad slags preliminärskatt en fysisk person betalar.

Konstitutionsutskottet, som har granskat förslaget såvitt avser sekretessfrågorna, har inte haft någon erinran mot propositionen. Inte heller datainspektionen, som yttrat sig i ärendet till regeringen, har haft något att erinra mot förslaget om registerinnehåll och terminalåtkomst. Enligt propositionen skall riksskatteverket få i uppdrag att se över frågorna om driftsäkerhet och sekretess- och integritetsskydd i skatteförvaltningens ADB-system samt föreslå och genomföra lämpliga åtgärder.

Skatteutskottet har tidigare strukit under att man vid utformningen av bestämmelserna om skatteregistret bör beakta integritetskraven. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets och datainspektionens ovan redovisade uppfattning finner utskottet ej skäl till erinran mot förslaget i detta hänseende. Utskottet förutsätter dock att riksskatteverket vid sin översyn tar upp frågan om allmänhetens sekretesskydd bör förstärkas ytterligare. Då utskottet inte heller i övrigt funnit anledning till erinran mot regeringens förslag, tillstyrker utskottet propositionen. Som konstitutionsutskottet påpekat bör dock ikraftträdandet av lagändringarna fastställas till viss bestämd dag, lämpligen den 15 april 1983.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till proposition 1982/83:83 antar de vid propositionen fogade förslagen till

- a) lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343) med den ändringen att ikraftträdandebestämmelsen erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Denna lag träder i kraft *två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.*

Utskottets förslag

Denna lag träder i kraft *den 15 april 1983.*

- b) lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt med den ändringen att ikraftträdandebestämmelsen erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Denna lag träder i kraft *två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.*

Utskottets förslag

Denna lag träder i kraft *den 15 april 1983.*

Stockholm den 15 mars 1983

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Rune Carlstein (s), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Björn Molin (fp), Anita Johansson (s)*, Anna Lindh (s), Ewy Möller (m) och Erkki Tammenoksa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Särskilt yttrande

av Knut Wachtmeister, Bo Lundgren, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m)

De ändringar i skatteregisterlagen som behandlas i detta betänkande är till en del föranledda av att riksdagen antagit lagen om avdrags- och uppgiftsskyldighet.

Vi har nu liksom då väsentliga invändningar mot innehållet i denna lag. Eftersom den ändå antagits har vi i likhet med datainspektionen och konstitutionsutskottet godtagit de föreslagna ändringarna i skatteregisterlagen.

Mot bakgrund av vad som anförts i den avvikande meningen av de moderata ledamöterna i konstitutionsutskottet vill vi emellertid understryka vikten av att integritetskraven beaktas vid utformningen av skatteregistret.

Vi välkomnar att riksskatteverket skall få i uppdrag att bl. a. se över

frågorna om sekretess- och integritetsskydd i skatteförvaltningens ADB-system. Vi förutsätter att datainspektionen ges tillfälle att yttra sig över de resultat denna översyn leder till.

Konstitutionsutskottets yttrande

1982/83: 7 y

över proposition 1982/83:83 om ändring i skatteregisterlagen (1980:343) m. m.

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över ovan angivna proposition såvitt avser sekretessfrågorna.

Skatteregisterlagen, som trädde i kraft den 1 juli 1980, innebär bl. a. att det med hjälp av automatisk databehandling (ADB) förda centrala skatteregistret och de regionala skatteregistren får användas vid beskattning för vissa i lagen närmare angivna ändamål. Terminalåtkomst medges de myndigheter som har förfogande över registren, dvs. riksskatteverket (RSV), länsstyrelse och lokal skattemyndighet. Genom lagändring våren 1982 (prop. 1981/82:160) utvidgades användningsområdet för registren på så sätt att registren också får användas i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet.

I den nu aktuella propositionen föreslås de ändringar i skatteregisterlagen som behövs för ett successivt genomförande av ett nytt ADB-system för mervärdeskatt. Vidare föreslås att det centrala skatteregistret också skall få användas för riksskatteverkets tillsyn över tilldelningen av s. k. organisationsnummer, dvs. identitetsbeteckningar för juridiska personer m. fl. Lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar föranleder enligt propositionen att en del uppgifter om en enskilds skatteförhållanden bör få lämnas ut till andra. För att göra detta möjligt föreslås att sekretessen begränsas för vissa uppgifter i det centrala skatteregistret.

Föredragande departementschefen anför härom bl. a. följande:

Enligt lagen skall en uppdragsgivare i vissa fall vid utbetalning av ersättning på grund av ett uppdrag göra avdrag med 50 % av ersättningen och betala in det innehållna beloppet till länsstyrelsen. Avdragsskyldighet föreligger inte bl. a. om uppdragstagaren är fysisk person och betalningen erläggs mot faktura som innehåller uppgift om uppdragstagarens namn och personnummer, ersättningens storlek samt uppgift om att uppdragstagaren är skyldig att betala preliminär B-skatt. Uppdragsgivaren kan göras betalningsskyldig för det belopp han underlatit att innehålla och kan även ådömas böter. En uppdragsgivare som vill kontrollera huruvida uppdragstagaren skall betala preliminär A-skatt eller B-skatt bör självfallet kunna få upplysningar om detta hos skattemyndigheterna.

Uppgift om vilket slag av preliminär skatt som en fysisk person skall betala finns lagrad i det centrala skatteregistret. Uppdragsgivarnas behov av att på ett enkelt sätt få denna information bör därför kunna tillgodoses genom att information lämnas ut från registret. I den mån de aktuella uppgifterna inte kan hänföras till beskattningsbeslut, som enligt 9 kap. 1 § sekretesslagen

(1980:100) är offentliga, råder sekretess, varför ett utlämnande till enskilda i dessa fall förutsätter att sekretessen begränsas. Något skäl för att bibehålla sekretessen för dessa uppgifter har jag inte funnit. Jag föreslår därför att 12 § SRL avfattas så att uppgift om det slag av preliminär skatt som fysisk person skall betala får lämnas ut till enskilda i samma utsträckning som gäller för uppgift om att någon är registrerad till mervärdeskatt. Jag föreslår vidare att det i 5 § uttryckligen anges att det centrala skatteregistret skall innehålla uppgift om vilket slag av preliminär skatt som fysisk person skall betala.

Datainspektionen har yttrat sig i ärendet till regeringen och inte haft något att erinra mot förslaget om registerinnehåll och terminalåtkomst (prop. s. 14). I propositionen anför föredraganden att han har för avsikt att föreslå regeringen att RSV skall få i uppdrag att se över frågorna om driftssäkerhet och sekretess- och integritetsskydd i skatteförvaltningens ADB-system samt föreslå och genomföra lämpliga åtgärder (prop. s. 10).

I likhet med datainspektionen har konstitutionsutskottet, från de synpunkter utskottet har att beakta, inte någon erinran mot propositionens förslag. Dock föreslås att ikraftträdandet av lagändringarna fastställs till viss bestämd dag.

Stockholm den 3 mars 1983

På konstitutionsutskottets vägnar
OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Anders Björck (m), Yngve Nyquist (s), Bertil Fiskesjö (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Hans Nyhage (m), Gunnar Björck i Värmdö (m), Sture Thun (s), Anita Modin (s), Elisabeth Fleetwood (m), Karin Ahrlund (fp), Nils Berndtson (vpk), Gunnar Nilsson i Eslöv (s), Britta Hammarbacken (c) och Ove Karlsson (s).

Avvikande mening

av Anders Björck, Hans Nyhage, Gunnar Björck i Värmdö och Elisabeth Fleetwood (alla m), vilka anser att sista stycket i utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

I samband med att användningsområdet för det centrala skatteregistret förra året utvidgades till att avse även kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet anfördes i en avvikande mening (3 m) till konstitutionsutskottets yttrande i det ärendet (KU 1981/82:17 y) en rad betänkligheter mot regeringens förslag från integritetssynpunkt. Dessa betänkligheter kvarstår. Den nu aktuella propositionen innebär en ytterligare urholkning av integritetsskyddet genom att uppdragsgivare – enskilda personer utan

tystnadsplikt – får s. k. terminalåtkomst till vissa uppgifter i det centrala skatterregistret om uppdragstagarnas förhållanden. Vad konstitutionsutskottet sålunda anfört bör beaktas vid ärendets fortsatta handläggning.

